

Barbara Czarnecka

Skiwy Małe, woj. białostockie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 18, 143

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Grodzisko położone jest na cyplu wysoczyzny opadającej od wschodu ku Biebrzy, na wysokości ujścia Biebrzy do Narwi. Wykop założono prostopadłe do wału. Powierzchnia wykopu wynosiła 27 m². W trakcie badań wykop poszerzono w kierunku północnym i wschodnim. Znalaziono niewielką ilość ceramiki i kości zwierzęce. Zabytków wydzielonych brak. W północnej części wykopu odkryto czaszkę ludzką, która leżała na dnie nowożytnego wykopu. Z położenia odkrytej fosy wynika, że we wczesnym średniowieczu grodzisko było mniejsze, niż obecnie.

Obiekt funkcjonował prawdopodobnie od XII do XIV wieku.

Badania nie będą kontynuowane.

SKIWY MAŁE
woj. białostockie
Stanowisko I

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Białymstoku

Badania prowadziła mgr Barbara Czarnecka. Finansował WKZ w Białymstoku. Drugi sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne typu mazowieckiego w obudowach kamiennych /XII-XIII w./.

Kontynuowano prace badawcze na północno-wschodnim obrzeżu twirowni, obejmując nimi obszar o powierzchni 1 ara. Odsłonięto 3 groby z pochówkami, czwarty grób - szkielet dziecka był przemieszczony, całkowicie pozbawiony obstawy. Odsłonięto także 2 bruki kamienne bez śladów pochówku. Obudowy grobów oraz bruki kamienne przykrywające jamy grobowe, uległy w różnym stopniu dewastacji. Z 4 odkrytych grobów, 2 posiadały zachowaną obstawę, w stopniu pozwalającym określić stosunkowo dokładnie wymiary. W pozostałych grobach w jednym wypadku zachowały się dwa kamienie obstawy, natomiast w drugim, szkielet dziecka zalegał na wtórnym słożu.

Z wśród odkrytych obiektów na uwagę zasługuje grób nr 8, posiadający znaczne rozmiary: 6,70 m x 5,40 m. Pochówki zorientowane były wzdłuż osi EW, z czaszką usytuowaną w zachodniej części grobu. Wyjątek stanowi przemieszczony szkielet dziecka, usytuowany wzdłuż osi NW-SE, z czaszką skierowaną na SE. Inwentarz zabytkowy stanowią fragmenty ceramiki, paciorki szklane, paciorki szklane z wtopioną złotą blaską, przesiłki gliniane, żelazny nożyk, posrebrzane kółko oraz gwóźdź żelazny. Wyposażenie grobów potwierdza datowanie obiektu na: XIII-XIII w. Oprócz prac eksploatacyjnych zrekonstruowano 6 grobów, z wśród 11 odkrytych dotychczas na omawianym obiekcie.

Badania będą kontynuowane.

SOKOLNIKI, gm. Kąty Wrocławskie
woj. wrocławskie

Wojewódzki Ośrodek Archeologiczno-Konserwatorski
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Maria Terlecka. Finansował WOKK. Drugi sezon badań. Cmentarzysko szkieletowe /XI-XII w./.

Stanowisko położone jest około 1300 m na południowy zachód od wsi Sokolniki i 1000 m na południe od wsi Piotrowice, na piaszczystym wyniesieniu niszczonej eksploatacją kruszywa.

W bieżącym sezonie przebadano powierzchnię 2 arów. Łącznie odkryto 7 jam grobowych z pochówkami szkieletowymi oraz dwa obiekty w postaci skupisk kamieni różnej wielkości.

Żyłysy jam grobowych były wyraźnie widoczne na tle. Całca miały kształt wydłużonego prostokąta z zaokrąglonymi narożnikami. Wypełnisko wszystkich jam grobowych stanowiła glina. W dwóch jamach grobowych stwierdzono ślady pojedynczych węgielków drzewnych. W kilku grobach /nr 20, 23, 24, 25/ na obwodzie i w wypełnisku jamy odkryto pojedyncze kamienie lub skupiska kamieni różnej wielkości.

Zmarli ułożeni byli na wznak, w pozycji wyprostowanej, na osi wschód - zachód, głową skierowaną na zachód, z kończynami górnymi ułożonymi wzdłuż ciała. W jednym przypadku /grób nr 21/ zmarły spoczywał na boku w pozycji skurczonej. W grobie nr 24 stwierdzono ziamanie kości podudzia i ich silną deformację oraz zmiądzoną czaszkę.

Odkryto 2 pochówki męskie, 1 pochówek kobiecy, 1 dziecka oraz 3 pięci nieokreślonej.

Inwentarz grobowy stanowiły narzędzia w postaci noży żelaznych i krzesiwa żelaznego oraz dwie monety srebrne.

STARA ŁOMBA, gm. Łomża
woj. łomżyńskie - grodzisko "Góra Królowej Bony"
Stanowisko I

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadzili prof. dr hab. Jerzy Gąssowski i mgr Ewa Twarowska. Finansował WKZ w Łomży. Trzeci sezon badań. Osada z X w., grodzisko z XI i XII w. do początków XIV w.

Badaniami objęto wnętrze gródka właściwego /stanowisko I-A, wykop 6 o powierzchni badanej w tym roku 32 m²/ oraz wały 4. i 5. oddzielające podgrodzie I /stanowisko I-B/ od gródka /wykop 7-pow. 20 m²/.

Na obszarze gródka właściwego kontynuowano, zgodnie z założeniami z lat ubiegłych, rozpoznanie archeologiczne rozplanowania i charakteru zabudowy jego wnętrza. Udało się wyodrębnić dwie osadnicze: starszą, z którą wiązać można obiekt 4 /chatę-ziemiankę/ i warstwę osadniczą wchodzącą pod nasyp wału gródka, wstępnie datowane na XI wiek; młodszą związaną z funkcjonowaniem ostatniego gródka ze stożkiem i fosą wewnętrzną datowaną na XII do początków XIV w. Nie stwierdzono obecności żadnych obiektów na północno-wschodnim i zachodnim stoku stożka wewnętrznego.